

**RÄPINA
AIANDUSKOO**
nutikas loodustlähedane elu

Aeg & Vaim

TEMPUS & SPIRITUS

www.aianduskool.ee/koolileht

Nr 3 (134)

24.4.2025

Kõik me oleme pärit lapsepõlvest

Väljavõtte aianduskooli tunnustamise korrast: „Elutöö preemia antakse välja kooli praegusele või endisele töötajale, kes on oma pikaajalise tulemusliku tööga andnud märkimisväärse panuse kooli arengusse ...“ Palju õnne veelkord, Indrek, elutöö preemia saamise puhul! Kindlasti oled seda tunnustust väärt. Usun, et ka ajalehe lugejad soovivad sind lähemalt tundma õppida. Intervjuu vormis on seda parem teha, kuna tean, et oma olemuselt oled napi-sõnaline.

Teadmiseks, et **Indrek Kaeli** õpetab aianduskoolis järgmisi aineid: lilleseade, lilleseade disainid ja kompositsioonireeglid, fotografeerimine, ikebana ja maakunst, stiiliõpetus, uued suunad.

Oled meie kooli vilistlane ja õpetaja. Lõpetasid Räpina Sovhoostehnikumi 1975. aastal aiandusagronoomi erialal. Kuidas sai sinust florist, mitte agronoom?

Eks ma ikka töötasin kasvuhooneaednikuna ka mõned head aastad Luunjas, aga siis avati seal lillepood „Vikerkaar“ ja töötajaid oli vaja. Pisut olin juba end harinud lilleseade osas ka Tallinnas, Dagmar Kotli juures ja niimoodi see tööõppimine algas. Edasi sain Soomes Kempeles kolm aastat õppides floristhortonomi diplomi.

Kuidas ja kas on õpilased sinu õpetajana olemise ajal muutunud?

Õpilased on juba Oskar Lutsu poolt ära kirjeldatud. Eks õpikeskkond ja meid ümbritsev on kõvasti muutunud, aga inimloomus on ikka sama.

Kas oskad tuua esile mõne õpilase, kes on tänu sinule teinud silmapaistva karjääri floristina?

See ei saa kuidagi olla ainult minu tee-

Indrek vanuses kolm pluss

ne kui keegi on tahtnud elus edasi jõuda.

Milline on olnud sinu töös kõige meeldejäävam hetk?

Lõpetamised on alati meeldejäävad, sest siis tundub, et nüüd alles läheks huvitavaks kui põhioskused on õpilastel omandatud. Ja siis nad lihtsalt lähevad minema.

Milliseid omadusi on vaja, et floristi ametis edukas olla?

Tuleb kompositsiooni reeglid selgeks saada, ilma neid arvestamata ei ole võimalik midagi korralikku luua. Mis omadus see oleks? Teadmisjanu?

Majanduslangus, inimeste sissetulekud ja kasvav elukallidus – kuidas mõjutavad need tegurid floristide tööd? Kas uhked lilleseadeid on minevik? Kas neid tellitakse endiselt? Kas lilli ostetakse endiselt palju?

Ma ei tea lillepoe elust enam suurt midagi, aga Eesti pole kunagi suursuku-

taja olnud lillede osas. Aga tõsi ta on, lilled palju kallimaks läinud ja esmatarbekaup nad ka pole.

Kas Eestis koolitatakse liiga palju floriste või mitte?

Suhteline. Häid floriste otsivad lillepoed tikutulega taga. Ja mida laiem on põhi, seda kõrgemale tõusevad tipud. Seega ei.

Kui sind nägupidi õpilased ära ei tunne, siis märksõna „mees, kes jalutab pargis taksikoeraga“ aitab isiku kohe- selt tuvastada. Milline on koerte roll sinu elus? Niipalju kui mina tean, on sind alati saatnud truu neljajalgne kaaslane.

Juba varasest lapsepõlvest on mind tõmmanud koerte poole, algul võõras- te ja nüüd ka omade poole. Vabakutse- lise elu aga ei võimaldanud koduloomi pidada, pidevalt tuli kuhugi sõita, eks nüüd taksid teevad kaotatud tasa.

Järgneb lk 2

TÄNASES LEHES: Õnneks on vaja õppida! Erasmusega Washingtonis! Digitaalne innovatsioon! Indrekust süvitsi! Floristide uudistamised Helsingis ja Budapestis! Põlvamaa Rohehäkatonid meie mail! Andre Farmist! ... ja palju muud huvitavat!!!

Sa oled aianduskooli raamatukogus peaaegu kõik juturaamatud läbi lugenud. Mis raamat on sind kõige enam kõnetanud ja mida soovitaksid teistele lugeda?

Bunini „Hämarad alleed“ ja Nabokovi „Kuningas, emand, poiss“ oma hämmastava keelekasutuse poolest „Väike Illimar“ juba ammune lemmik, Ernst Enno oma napi täiuslikkusega, Somerset Maughami novellid oma eluliste kujundite ja keelega ja palju muud. Durrelli „Sahisev maa“ ja „Joobnud mets“ oma huumori poolest. Muumitrolle loen ka aeg-ajalt uuesti.

Tean, et armastad reisida ja oled oma käikudest ka teistele rääkinud. Mis on sinu lemmikriik, kuhu võiksid veel ja veel sõita? Milline on sinu unistuste reisisiht?

Senini tundub Põhja Hispaania kõige hubasem olevat. Ei liiga palav ega liiga külm. Sinna võiks küll veel minna. Järgmised sihid on ka teada – Bulgaaria, Iirimaa ja Maroko.

Räägi oma hobidest, millest teised veel ei tea?

Fotograafia ja vitraaž on juba nähtaval olnud, olen proovinud ka nahatööd ja nüüd on lisandunud ehtekunst.

Millised on sinu inimlikud nõrkused, kui neid üldse on?

Molutamine, kui see ikka on nõrkus. Mittemidagitegemine. Jällegi võib alustada varasest lapsepõlvest. Lasteaias ma ei käinud, seega ei veetud mind pimedas varahommikul kodust välja ja sain ärgates rahumeeli vaadelda, kuidas päike tapeedil liikus.

Sinu elukoht on Tallinn, aga töökoht Rāpina. Mis hoiab sind siin kinni? Kuidas suudad pealinna melust nii pikalt eemal olla?

Peale kõiki neid melukaid kohti, kus ma olen töötanud peale Tallinna – Dubai, Moskva, Helsingi, Amsterdam jne on Rāpina väga rahulik ja eakohane asukoht. Aga mitte väga kaua korraga. Ikka tahaks kohvikusse ja loomaaeda ka.

Traditsiooniline küsimus floristile – mis on sinu lemmiklill?

Puudub selline asi.

Kas on midagi, mille tegemisest oled kaua unistanud, aga pole veel teostanud?

Peaks emigreeruma soojale maale enne kui on hilja.

Milline on sinu sõnum tulevastele aianduskooli õpilastele?

Oma kooliaega meenutades oli see jube vahva koostegutsemise aeg – seega ärge jääge oma tupp ja telefoni kinni.

Kust ikebana tuli?

Eestis algaski lilleseade koolitus ikebana-st, ja siis tuli tahtmine lõpuni minna. 1988 sai alustatud kaugõppes koolitust Jaapanis, Rahvusvahelises Ikebana Instituudis ja 1998 lõpetatud ikebana professori diplomiga. Siia maani ei tea, kes minu õpingud kinni maksis – ilmselt rahvaste sõprus? Praegu tundub ilmvoimatu õppida Jaapani erakoolis kümme aastat.

Miks üldse aiandus?

Jälle tagasi lapsepõlve. Tähtveres elades oli meil ka aed ja seal sai toimetatud koos vanaisaga. Kui tuli kooli valimise aeg, oli kaks varianti kas Luua või Rāpina. Perenõukogu otsustas, et ma ei saa metsas üksi hakkama, seega jäi Rāpina ja aiandus.

Külli Nõmmistu, raamatukoguhoidja

Fotod: erakogu

Ise suurem, koer ka suurem

Jaapani õpetajaga aastal 1988

Mida kolleegid räägivad Indrekust?

Indrek on tegelikult süüdi, et mina lilleseadet palju-palju aastaid tagasi ei reetnud. Lilleseade koolis käies ahistasid mind reeglid ... oi-oi kui palju neid tundus olevat ja mingi hetk arvasin, et tuleb muu käsitöö vastu huvi hakata tundma.

Meile kutsuti tol korral külalisõpetajaks Indrek. Teda kuulates ja jälgides sain aru, et selles reeglite rägastikus on tegelikult lõpuks vabadus ... Üks hetk sellest ajast ei unune mul iialgi. Õppisime Indrekuga vorm-liinilist kimpu. Teggin oma meelest kimbu valmis ja läksin näitama. Indrek ütles: „Väga hästi valitud materjal, tee nüüd kimp ka“. Nüüd kuulevad seda lauset minu õpilased.

Oleme Indrekuga olnud sõbralikud kolleegid juba paar aastakümnet, aga Õpetajaks suure algustähga on ta minu jaoks jäänudki.

Leili Alaoja-Rein

Indrek ei ole lihtsalt kolleeg, vaid ka hea sõber, kaasamõtleva ning temalt olen saanud erialaselt juurde palju teadmisi-kogemusi.

Indrekut võib iseloomustada järgmiste sõnadega: „vähem on

rohkem“. Ta paneb õpilased n-ö ebamugavasse olukorda, mis tähendab, et tuleb kasutada oma potentsiaali ja tulla välja oma mugavustsoonist. Ta paneb kaasa mõtlema ning samal ajal suunates õpilase arengut ja loovust. Igal öeldud lausel on väärtus ja mõte.

Suurepärane kolleeg, kes oma tasakaalukuse ja rahuliku meelega lahendab kõik pingelised olukorrad. Peen huumorimeel ja sõbralik olek teevad temast meie osakonna tugisamba. ☺

Liane Mäesalu

Indrek on loov, abivalmis ja väga toetav kolleeg. Ta mõtleb alati sellele, kuidas kooli paremaks muuta, kuidas luua õpilastele uusi põnevaid võimalusi enda väljendamiseks ja vaba

aia veetmiseks – näiteks vitraažide tegemine ja fotostuudios toimetamine.

Indrek on olnud minu suur eeskuju ja mentor juba kooliajast ning ta ei väsi üllatamast oma lähedate uute ideedega.

Maris Paas

Minu jaoks on Indrek Räpina Aianduskool. Teadsin teda küll enne siia õppima tulekut, aga tunda teda ka õpetajana, oli suur au. Esimesena on küll mees, kuidas peale esimest Indreku tundi pool kursust asju pakkima hakkas. Põhjus oli Liane poolt mainitud: „vähem on rohkem“.

Ükskõik kus ma olen või kuhu lähen, küsitakse mult pidevalt: „Kas Indrek ikka töötab teil veel? Kuidas Indreku koeral läheb? Jne“. See näitab, et tema siin veedetud aeg on õppijatele meelde jäänud ja Räpina ei unune.

Olen tänulik tasakaaluka, alati abivalmis, koostööalt, sõbraliku ja korraliku huumoriga kollegi eest.

Pille Peterson

Mina olen healt kolleegilt Indrekult õppinud nende aastate jooksul, mil oleme koos koolis olnud seda, kuidas rahulikult jääda ega liialt närvi minna. Kui vahel harva juhtubki, et ärritun, siis tuletan meelde Indreku sõnu: „Mida te erutute nii palju“.

Marek Jakobi

Emakeelenädal Eesti Raamatu Aasta tuules

Märtsis, emakeelenädala raames, pööras ka meie kool erilist tähelepanu käesoleva aasta teemale – Eesti Raamatu Aasta. Irma Samoldini ja Valdur Truija eestvedamisel korraldati teemakohane viktoriin kus võistkonnad said ennast proovile panna. Küsimused olid põnevad. Enim elevust tekitas küsimus: „Lääne soos peeti 9. juunil 1946 esimesed sotsialistlikud talgud, millest võttis osa ligi 800 noort. Peeti pidulik miiting,

kus kõnet pidas EK(b)P Keskkomitee sekretär Nikolai Karotamm. Pärast pidulikku osa toimus pidu, kus tantsuks mängisid orkester ja külapillimehed. Sellest sündmusest kirjutas Debora Vaarandi luuletuse „Talgud Lääne soos“. Selle luuletuse põhjal on tehtud ka ühe väga kuulsalaulu sõnad. Laul on koguni nii kuulus, et selle sünnikoht Jööri külas Ürtsi mäel on tähistatud kultuurimälestisena. Mis laulust on jutt?“. Vastuse küsimusele otsib lugeja ise.

Teemanädala külaliseks oli kutsutud loodusmees Urmas Roht, kes on mitmete dendroloogiaraamatute autor ja ühtlasi meie endine kolleeg. Kohtumise sissejuhatuse tegi emakeele õpetaja Sirle Poikalainen-Kalbus, kes rääkis raamatuaasta tähistamise põhjustest.

Urmas alustas oma etteastet võrukeelse lauluga, mida saatis ise kitarril. Järgnes raamatute tutvustus. Pikemalt peatus Urmas teemal, kuidas kirjutada, mida kirjutada ja kui suur töö see ikkagi on. Selgus tõsiasi, et kui sa ei ole Andrus Kivirähk, siis rikkaks selle tööga ei saa. Õpilased esitasid asjalikke küsimusi, millele kirjamees meelsasti vastas. Meeleolukale vestlustunnile pani Urmas punkti akordionipalaga – kõigile hästi tuntud Arvo Pärdi „Ukuaru valss“.

Urmase sulest ilmunud raamatud on kõik saadaval ka kooli raamatukogus.

Usun, et on väga oluline teadvustada Eesti raamatut ja Eesti kirjanikke, arvestades, et meie rahvaarv on maailma mastaabis üsna väike. Samuti on tähtis hoida ja säilitada meie keelt ja kultuuri.

Küllil Nõmmistu, raamatukoguhoidja

Erasmus+ õpperänne Washingtoni

Erasmus+ õpperänne 15.2–2.3.2025
USA Washington DC. Vastuvõtja oli
TRITON DESIGN GROUP Inc.

Reis Ameerikasse algas Tallinnast läbi Istanbuli ja sealt otselend Washington DC Dulles rahvusvahelisse lennujaama. Edaspidi soovitan lennata kõigil läbi Euroopa nt Saksamaa, Hollandi või Suurbritannia, sest lennuaeg oleks 11 tunni asemel ca 7–8 tundi.

USA sai valitud, sest oli soov õppida ja töötada teises mõõdusüsteemis. Valitud töödeks oli terrassi rajamine, mereseinade ehitamine, sillutise rajamine ja kevadine haljaslade hooldus. Töötasin siis firmas nimega TRITON DESIGN GROUP Inc. Kurrik Kuldar on firma omanik. Paljud, kes on Tartus kunagi taasiseseisvumise ajal mõne huvitava muusikaplaadi soetanud nn althõlma, siis peaks seda nime mäletama. Firma omanikul oli seoses kevade tulekuga palju kokkusaamisi uute klientidega, mis kohustas mul töötada koos kohalike töötajatega ja töökeeles muidugi inglise keel. Takistusi ei tekkinud keeleliselt ega töövõtete osas. Mõõdusüsteemiga ei ole mõtet võidelda, vaata ehitusjoonist ja mõõdud on mõõdulindiga samad. Liigne arvutamine teeb asja hullemaks. Saime arutada, kuidas siinpool Atlandi ookeani töö käib. Eesti on ikka väike riik ja ega igaüks ei oska kohe gloobusel näidata, kus me ikka asume.

Eelnevalt sai juba mainitud, et põhilised töö etapid olid minu poolt valitud ja sain ka kõik oma soovid täidetud. Kohapeal oli võimalus siis kohalike materjalidega ja tööriistadega tutvuda ehituspoes. Erinevus meie poodidega väga suur ei olnudki. Hinnad olid samad. Arvestades kohaliku inimese sissetulekut, siis nende jaoks on ehituspoes käimine odav, aga töö on kallis. Võrdlus võiks olla kütuse hinda arvestades. 1 gallon = 3,78 liitrit ja kütuse hind oli 1 gallon = ca 3 dollarit seega 1 liitrit kütust maksis ca 0,80 €.

Ameerika inimene armastab tööl käia ja ikka autoga. Oma reisirajal ma olen näinud nii mõndagi, aga kui palju on ikka USAs autosid, see ei ole üldse kadestamist väärt. Sa lihtsalt sõidad ja istud ummikutes. Seda muidugi suurlinnade läheduses. Minu tööpäev algas väljasõiduga 6.30 ja sõidu pikkus ca 1 h

30 min. ja õhtul sama kaua tagasi. Ameerikas tõesti kõik liikumised tehakse autodega.

Sööök on söögikohtades sama maitsega nagu igal pool maailmas, mida odavam seda hullem. Kõige odavam oli 1,50 \$ väike burger ja jook.

Mida tuleb kindlasti USA reisisid meelde jätta on see, et hinda mida sa näed kas poes, internetis vm kohas on osariikide maksusüsteemi arvestades erinev ja maksud lisatakse sinu lõppsummale ALATI lõpus juurde. See hind, mida sa näed ei ole kunagi lõplik, vaid maks läheb juurde. Söögikohtades on sul KOHUSTUS maksta nn tippi 18%. Kui nt menüüs maksab miskit 30\$ siis sinna lisandub maks ca 8% + tipp 18%, kui lased ennast teenindada. Teenindus on väga hea. Eestis sellist viisakust kohtab harva. Tartu K-Rauta müügiletis on väga viisakas teenindaja, kes suhtleb kliendiga ja igale kliendile soovib „kõike paremat“ ja „külastage meid jälle“.

Nädalavahetustel sai ka korra Washington DC külastus endale lubatud. Esimene asi kui metroost väljusin Kapitooliumi (parlamendihoone) ees, oli protestija plakatiga STOP TRUMP. Trumpi seal kas armastatakse ja jumal-

datakse või siis vihatakse.

Ilm oli kevade kohta jahe ja selle tõttu ka turistide vähem. Seega sain terve päeva külastada muuseumi, kus suurema massi rahvast moodustasid õpilased. Kõik muuseumid on külastamiseks tasuta, ka loomaaed. Teatud vaatamisväärtused, mis ei asu Washington DC on aga ikkagi tasulised ja hinnad on kohati meie jaoks krõbedad. Muuseumid olid uhked ja suured. Kuna turistide ei olnud sai rahulikult ringi jalutada ja eksponaatidega tutvuda. Kõige väiksem hoone, aga ka kõige turvatum on ikka Valge Maja. Härrat kodus ei olnud, seega oli turvameeskonda ja rahvast piirkonnas vähem.

See, kuidas Ameerika lapsi turvatakse kooli minnes ja koolist tulles, oli kohati hämmastav. Laps läheb kooli ikka nn kollase bussiga, sest see viib kooli juurde ja laps ei pea seiklema linnatranspordiga. Väiksemates asulates politsei valvas, et keegi ei ületaks kiirust ja koolibussidel on liikluses eelis.

Maailmas ikka tasub käia. Saad kindlust juurde, et kodus on ikka kõik hästi.

Tänu Janelile ja Röpina Aianduskoolile.

Marko Laanes, kutseõpetaja

Terrassi ehitus

Floristid Helsingi kevadmessil

Taaskord olid Räpina Aianduskooli floristid kutsutud Helsingi kevadmessile kimpe tegema. Mess toimub igal kevadel ja seekord oli 27.–30. märtsil. Neljapäevase messi jooksul korraldab kohalik floristide liit demosid, võistlusi ja õpilaste valmistatud kimbud müüakse oksjoni korras maha. Osalevad Soome õpilased (kelle hulgas sel aastal oli ka meie vilistlane Jarko Ilves), Eesti Floristikakool ja Räpina Aianduskool. Sel aastal võis demosid tegemas näha nii maailmameistrit Ahti Lyrat kui ka aianduskooli vilistlasi Aire Reenumäge, Anna Koltsat ja Saale Hallat, kes läheb Eestit esindama augustis Euroopa meistrivõistlustele.

Meie FL23-42-M õppijad pakkisid oma tööriistad ja kastitüüed karkasse kokku ning sõitsid laupäeva hommikul Helsingisse, et seal kahel päeval teha korraldaja poolt antud lilledest kimpe. Sponsorid olid sel korralgi olnud lahked ja lillevalik oli ilus. Nii mõnelgi õpilasel õnnestus oma iseseisva praktika jaoks ühtteist ära teha. Seda enam, et mõlemal päeval oli olemas õpetaja, kellelt sai nõu küsida.

Lisaks imetlesime Soome floristide poolt valmistatud kevadisi seaded, mille poolt sai hääletada. Silma paistis, et kasutati palju pastelseid ja helgeid toone.

Tore oli ka kohtumine Räpina Aianduskooli maastikuehituse õppijatega, kes oma EuroSkills treeningut seal läbi viisid Mairoldi juhendamisel.

Pille Peterson, floristika juhtõpetaja

FL23-42-M esindus Helsingi messil kimpe tegemas

Ahti Lyra oma kimbuga

Jarko Ilvese töö

Pühapäevase demo teemaks oli urnikaunistus

Flornet – kohtumine Budapestis floristika õpetajatega

Flornet on floristikat õpetavate koole koondav liit, mis korraldab aastas korra kokkusaamise. Saame omavahel suhelda, võrrelda floristika arengut, õpilaste taset ja ka erialaõpet. Kohtumised toimuvad alati mõnes floristikaliidu koolis. Seekordne kohtumine toimus Ungari pealinnas Budapestis asuvas koolis – Magyar Gyula Horticultural Vocational and Secondary School. Tegemist on kutsekooliga, kus saab õppida floristikat, maastikuehitust, aiandust ja maitsetaimede tootmist. Sealjuures floristid õpivad lisaks ka iluaiandust.

Kolmepäevase kohtumise jooksul tutvusime kohaliku kooliga, selle suursuguse sisehaljastusega, üheksa kasvuhoonena ja floristide majaga, mis asus eraldi suurest koolimajast. Osalesime mitmes töötoas teemal jätkusuutlikus ja sotsiaalmeedia ning säästlik lillesaad. Viimases töötoas pidime tegema taaskasutatavast ja prügikasti kuuluvast materjalist seade, mis oli materjali arvestades päris huvitav väljakutse. Teisel päeval oli kongress ise, kus sai arutletud tuleviku üle ning vaadatud üle olnu ja muud ametlikud jutud. Sealjuures sai kokku lepitud, et 6.–10. oktoobril 2025 toimub Florneti koolide õpilastele mõeldud Flower Power Games Rápinas.

Kolmanda päeva hommikul külastasime Varga Márton kooli, mis oli natuke väiksem, aga imelise jaapani aiaga, mis kahjuks hetkel veel oli talvises olekus, aga võis ette kujutada, milline see paar

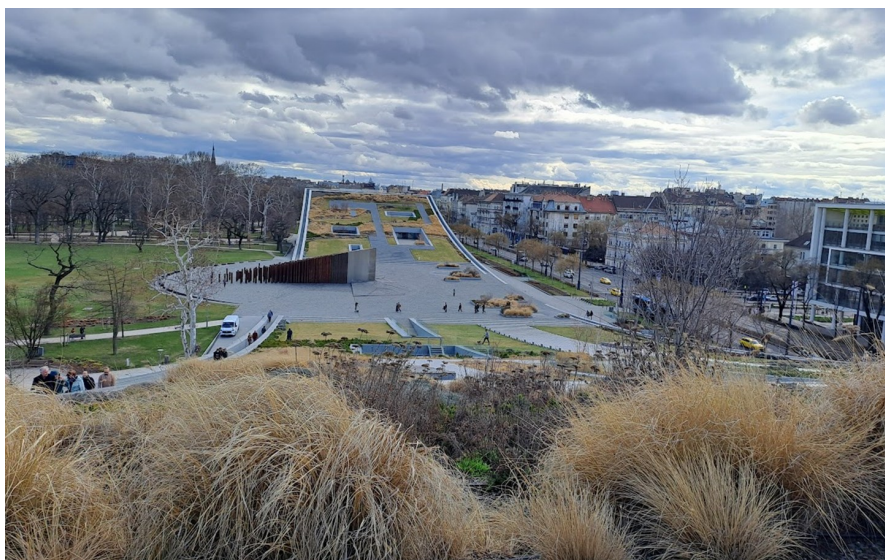
2015
5th General Assembly

at
Räpina Aianduskool

Estonia

Florneti loomise aastapäeva puhul tehti ka väike tagasisivaade ajaloole, mille hulgas leidsime pildi täpselt 10 a tagusest kohtumisest, mis toimus Rápinas

Budapesti kesklinna on kerkinud rahvusmuuseum. Toreda katusehaljastusega hoone meenutab meie ERMi ja selle katuselt avaneb ilus vaade linnale ja mägedele

Lillepood, mis algselt oli tavaline, aga koroona ajal tekkis inimestel soov viia koju rohkem toalilli ja nii on nad jäänud toalillepoeks, kus müüakse ka istutustarvikuid ja seemneid. Asub pood keset vanalinna otse baari peal

Arioso nimeline lillepood, mille omanik kolis aastaid tagasi Budapesti Šveitsist. Nüüdseks on neil üle linna mitu poodi. Väga palju oli neil müügil kunstlille, sest kesklinna hotellid ja asutused soovivad pigem just neid. Lõikelillede hinnad olid sarnased Eesti omadega

nädalat peale soojasid ilmasid on. Olid ka mõned kasvuhooned, kus kohtusime näiteks EuroSkillsiks treenivate maastikuehituse õpialastega koos nende eksperdiga. Lisaks nägime Budapesti kesklinna, paari lillepoodi ja imelise sisehaljastusega söögikohta, mis tehud vanasse tööstushoonesse.

Mis oli selle reisi õppetund – alati ei pea olema õppimiseks udupeened süsteemid ja viimane sõna tehnikas ... piisab ka vähesest ja lihtsatest tingimustest, et saavutada edu, näiteks EuroSkillsi võistlustel.

Pille Peterson, floristika juhtõpetaja
Janely Trahv, projektijuht

Varga Mártoni kooli sisehoovi on rajatud haruldaste liikude aed, kus kasvab puid, mis mujal Ungaris ei saa hakkama, aga soojas sisehoovis on neile sobiv kliima. Sillutus on paigaldatud koolis õppetöö käigus õppijate poolt

Magyar Gyula sisehaljastus aatriumis

Magyar Gyula koolis on üheksa kasvuhoonet. Lihtsad, veidi vanad ja ei mingit moodsat süsteemi (nt õhutamisavade avamine käib inimjõul). Aga toimivad ja õppetöö käib

Digitaalne innovatsioon aianduses: GAT22 kasvuhoonete automatiseerimise projekti edulugu

Digitaalne innovatsioon aianduses: GAT22 kasvuhoonete automatiseerimise projekti edulugu

Erasmus+ GAT22 kasvuhoonete automatiseerimise projekt, mille eesmärk oli uuendada aiandusharidust digitaalse innovatsiooni abil, on edukalt lõpule jõudnud. Projekti töötati välja koostöös Eesti Räpina Aianduskooli, Austria Langenloisi Aianduskooli ja Hollandi Zone College'iga ning see on andnud olulise panuse õppemeetodite täiustamisse ja õpilaste kaasamisse.

Projekti peamine eesmärk oli luua virtuaalne kasvuhoonesimulaator ja teraviklikud õppematerjalid, mis pakuvad praktilist ja interaktiivset lähenemist aianduse põhiprotsesside mõistmiseks. Lisades õppekavasse kliimakontrolli, niisutuse ja automaatikasüsteemide koolituse, on projekt andnud õpilastele väärtuslikku praktilist kogemust kaasaegsete aiandustehnikate alal, aidates neil paremini valmistuda oma tulevaseks erialaseks tööks. Lõpliku hindamisküsitluse tagasiside näitas, et kõigi osalenud koolide õpilased pidasid uusi

õppematerjale kasulikeks ja kaasaharavateks. Õpetajad ja eksperdid märkisid samuti, et virtuaalse kasvuhoonesimulaatori interaktiivsed funktsioonid muutsid teoreetilised kontseptsioonid praktilisemaks ja reaalsemaks. Koolid teatasid, et õppematerjalid integreeriti edukalt õppeprogrammidesse, aidates kaasa positiivsetele arengutele õpetamise ja õppimise tulemustes.

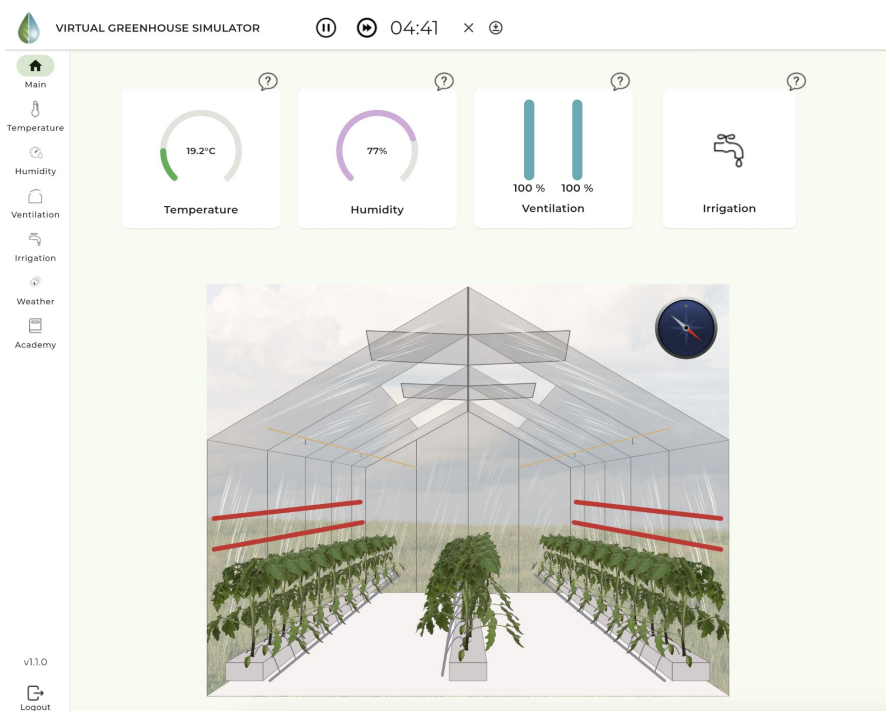
Projekti edu taga olid nii haridusasutuste kui ka tööstuspartnerite panused. Eesti Tartu Kunstikool osales projektis, andes soovitusi õppimisvahendite kasutusmugavuse parandamiseks. TaMi Automatics vastutas virtuaalse kasvuhoonesimulaatori ja selle juurde kuuluvate õppematerjalide arendamise eest. Tagasiside põhjal osalevatelt koolidelt ja Tartu Kunstikoolilt täiustati ja kohandati neid vahendeid, et tagada nende vastavus nii hariduslikele kui ka praktilistele nõuetele.

Kuigi projekt on ametlikult lõppenud, jätkavad osalevad koolid ja partnerid aianduse digihariduse edasiarendamist. Juba on kavas simulaatorit ja õppematerjale veelgi täiustada, lisades täiendavaid interaktiivseid funktsioone ja kohandamisvõimalusi. Koolide ja tööstuspartnerite, sealhulgas TaMi Automatics, jätkuv koostöö on oluline, et need haridusressursid jääksid aiandussektori arenguga ajakohaseks ja tõhusaks.

Kasvuhoonete automatiseerimise projekt on näidanud, kuidas digitaalsed uuendused võivad muuta haridust, andes õpilastele praktilisi teadmisi ja kaasaegseid tööriistu aianduses edu saavutamiseks. Projekti saavutused tõestavad rahvusvahelise koostöö potentsiaali hariduse edendamisel, mida toetavad Erasmus+ programmid, mis soodustavad koostööd ja innovatsiooni.

See projekt sai rahastust Erasmus+ KA2 toetusprogrammist, mis mängib olulist rolli uuenduslike hariduspraktikate loomise ja levitamise toetamisel kogu Euroopas.

Keio Kaarlõp, arendusspetsialist

Virtuaalse kasvuhoone programmi ekraanipilt

Projektis osalejad

Co-funded by
the European Union

Põlvamaa Rohehäkaton tõi kokku noored ja ettevõtjad keskkonnasõbralike lahenduste leidmiseks

5. märtsil kohtusid Rápina Aianduskoolis Põlvamaa gümnaasiumite ja aianduskooli noored, et pakkuda ettevõtetele ja asutustele jätkusuutlikke lahendusi päriselulistel probleemidel. Rohehákaton keskendus noorte loovuse ja keskkonnateadlikkuse arendamisele. Päeva modereeris Mayri Tiido, kes on ringmajanduse ekspert ja koolitaja.

Rohehákatonil ettevalmistus algas noortele kodutööga, kus osalejad said tutvuda ettevõtete ja asutustega, analüüsida nende probleeme/väljakutseid ning moodustada tuli tiimid. Lisaks tuli kodutööna valida väljakutse, mida ühiselt lahendada hakata. Ürituse päeval said noored ettevõtjatelt küsida täpsustavaid küsimusi ning meeskondades asuti väljakutsetele lahendusi leidma. Päev lõppes lahenduste esitlemisega ja ettevõtjate tagasisidega.

Rohehákatonil osalenud ettevõtjad said suurepärase võimaluse teha koostööd noortega ning kuulda nende ideid, kuidas ettevõtte võiks oma tegevustes keskkonnasõbralikke lahendusi rakendada.

Ettevõtjate tagasiside noorte ideedele: „Noored töötasid väga hästi meeskonnana. Nende poolt pakutud lahendused olid väga innovaatilised, kuid samas lihtsad ja praktilised, mida saab päriselt ellu viia. Meeskonnad tegid põhjalikku uurimistööd, helistasid spetsialistidele ning viisid ruumis viibivate noorte seas läbi küsitluse, kas nende idee sobib. Julgeti ka tunnistada, et alati ei ole probleemile head lahendus.“

Rápina Ühisgümnaasiumi noorte tagasiside sündmusele: „Mulle meeldis see, kuidas saime panna ennast ettevõtja rolli ning lahendada probleeme ja ülesandeid koos grupiga. Koostöö sujus väga hästi ja leidsime kõik koos probleemile hea lahenduse. Loodetavasti tekib veel selliseid suurepäraseid võimalusi koostööks ettevõtjatega.“

Rohehákatonil käigus pakuti lahendusi järgmistele probleemidele:

- Rápina Paberivabrik AS: Kuidas leida lahendus eri plastide ja paberi tootmisjäärgile?
- Metsakoda OÜ: Kuidas suunata

külastajaid prügi sorteerima, et lihtsustada jäätmete käitlemist ja sellest tekkivat keskkonnamõju?

- Põlvamaa Tsõõrimajandus MTÜ: Milliseid lahendusvõimalusi pakud ülejäävale söömiskõlblikule toidule, kui puudub võimalus kasutada toiduringluskappi?
- Coop Põlva: Kuidas muuta toodete pakend keskkonnasõbralikumaks?
- Meistrite Kool OÜ: Peipsi järve ääres asuv Mehikoorma on looduse ja ajaloo poolest põnev koht, kuid noored ei leia siit piisavalt huvitavat – kuidas saaksime muuta Mehikoorma noortele atraktiivseks?
- Rápina Aianduskool: Millised oleksid sinu võimalikud lahendused, kuidas vihmavett efektiivselt koguda ja kasutada?
- Baun OÜ: Kuidas lahendada kor-
dudkasutatavate nõude kogumine, puhastamine ja transport avalikel üritustel, mis toimuvad väljaspool Tallinna/Tartu piirkonda?

„Rohehákaton oli suurepärase näide sellest, kuidas noored ja ettevõtjad saavad koos töötada, et pakkuda innovaatilisi ja keskkonnasõbralikke lahendusi, mis aitavad muuta Lõuna-Eestit jätkusuutlikumaks ja rohelisemaks piirkonnaks,“ sõnas Põlvamaa Arenduskeskuse noorte ettevõtlikkuse suuna-juht Kristel Koddala.

Sündmusel osalesid Kanepi Gümnaasiumi, Põlva Gümnaasiumi, Rápina Ühisgümnaasiumi ja Rápina Aianduskooli noored.

Tegevusi viidi ellu meetme „Atraktiivne piirkondlik ettevõtlus- ja elukeskkond“ vahenditest ja Rápina Aianduskooli toel. Ettevõtmise edukaks kulgemiseks andsid panuse gümnaasistide õpetajad, Kristel Koddala Põlvamaa Arenduskeskusest ja Aigi Salundi-Galitsin Rápina Aianduskoolist.

Koos jõuame kaugemale!

Aigi Salundi-Galitsin,
keskkonnakaitse eriala juhtõpetaja

ROHEHÁKATON

aigisalundi@aianduskool.ee, Aigi Salundi-Galitsin // Rápina Aianduskool

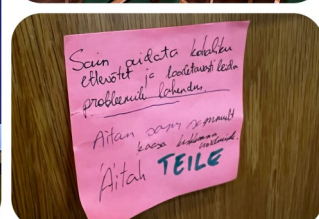
Kolmapäev, 5. märts 2025
09.30 - 14.00
Rápina Aianduskool

Põlvamaa gümnaasistidele suunatud hákaton, et leida noorte uudseid ja üllatavaid lahendusi ettevõtte kestlikumaks muutmiseks.

RÁPINA AIANDUSKOOI
nutikas looduslähedane elu

SA Põlvamaa Arenduskeskus

European Union

Külas Andre Farmis ja poes

4. märtsil külastasid Räpina Aianduskooli AE24-42 K, KK24-52 K ja KK 23-52 K kursused ettevõtlusõppe ja keskkonnakaitse tundide raames Andre Farmi.

Farmi tutvustus algas juustukojast, kus saime näha, kuidas piimast valmib juust. On tore teada, et Andre Farm kasutab juustu tegemisel ainult täispiima ja valmistatakse Hollandi tüüpi juustusid erinevate bakteritega. Perenaine tutvustas meile juustu tootmist, selgitas juustu laagerdamise protsessi ja mida bakterid seal juustu sees täpselt teevad. Nägime juustulaos suuri laagerduvaid juustukerasid, mida aegajalt kontrollitakse ja ümber keeratakse. Juustud laagerduvad olenevalt sordist ühest kuust kuni aastani.

Seejärel suundusime farmi lehmadega tutvust tegema. See oli paljudele kui taaskohtumine lapsepõlvega. Oli huvitav näha, kuidas robot lüpsis lehma. Lehmad olid nagu konveieri peal ja teadsid, kes, kus, millal pidi valmis olema lüpsiks. Need, kes polnud n-ö nimekirjas parasjagu, need tõukas aparaat automaatselt välja, sest nende aeg ei olnud veel täis.

Saime lehmadele leiba jagada ja minul sai kõige rutem leib otsa, kuna ma teadsin, kuidas lehmadele leiba anda. Keskkonnakaitse eriala õpilased said

Andre Farmi piimakari

tutvuda veel farmi sönnikumajandusega ja keskkonnanõuetega.

Peale ringkäiku farmis suundusime talupoodi, kus degusteerisime erinevaid juustusid ja kuulasime perenaise Erika lugusid Andre Farmi loomisest ja töös hoidmisest.

Farmi juures on talupood, kus saab alati kõiki juustusid maitsta ja kaasa osta. Olime väga meeldivalt üllatunud farmi ja poe külastusest.

Madis Peterson, AE24-42-K

Fotod: A. Leht mets

Toodangu pakkimine

Juustude laagerdumine

Aianduskooli uus töötaja

Minu nimi on Aliis Soitu

Minu amet on koolitusspetsialist.

Kirjelda end kolme sõnaga. *Rahulik, süsteemne ja eluterve huumorimeelega – üks neist hoiab asjad korras, teine aitab edasi ja kolmas teeb selle kõige juures elu natuke kergemaks.*

Miks sa otsustasid aianduskooli tööle tulla? *Võtsin mõneks ajaks teadlikult aja maha – reisisin, puhkasin ja andsin aega endale lihtsalt olla. Kui tundsin, et soovin uuesti tööellu naasta, vaatasin ringi juba hoopis teistsuguse pilguga: otsisin keskkonda, kus oleks vaheldusrikkus, sisu ja tähendus.*

Mul on suures osas personalijuhi taust ning see andis tugeva vundamendi, millele toetudes kandideerisin Räpina Aianduskooli koolitusspetsialistiks. Mida rohkem ma kooli olemusse süvenesin, seda rohkem tundsin, et siin ma saan midagi enamat – võimalik kasvada koos oma tööga.

Räpina Aianduskoolis väärtustatakse pärisoskusi, traditsioone ja elukestvat õpet. Just neid asju, mida pean ka ise oluliseks. Siin saan panustada oma kogemusi, aga samal ajal õppida ka ise iga päev midagi uut – inimestest, loodusest, rahulikust rütmist ja heast koostööst jne.

Milliseid inimesi sa imetled? *Neid, kes on ausad ja sõbralikud. Inimesi, kes oskavad naerda ka enda üle ja ei torma kõigega esimesena finišisse – sest nad teavad, et elus loeb teekond, mitte tempo. Neid, kes suudavad teisi mär-*

gata, ilma et ise esiplaanil peaks olema. Ja eriti neid, kes räägivad vähe, aga ütlevad palju.

Mis oli viimastine raputav kultuurikogemus? *Hiljuti jäi mulle hinge üks film, mis rääkis väga ausalt inimestest ja nende igatsusest kuuluda kuhugile. See pani mind mõtlema, kui vähe me vahel üksteist tegelikult näeme – ja kui palju võib tähendada üks lihtne, siiras hetk.*

Kas sina oskad endale aega võtta? *Nüüd juba oskan – aga see ei tulnud iseenesest. Olen seda oskust teadlikult arendanud, sest sain aru, et kui iseenda tass on tühi, siis pole ka teistest sealt midagi võtta. Aja võtmine ei tähenda minu jaoks lihtsalt puhkust – see tähendab oskust märgata, millal tempo vajab muutmist, millal tuleb endale "jah" või "ei" öelda. Mõnikord tähendab see jalutuskäiku, mõnikord lihtsalt teadlikku hingetõmmet keset päeva. Ja vahel – olgem ausad – tähendab see ka oskust jätta mõni asi tegemata. Varem arvasin, et aja võtmine on luksus. Nüüd tean, et see on oskus – ja päris vajalik, kui tahad kaugele jõuda ilma ennast ära kaotamata. Mulle meeldib väga viibida looduses ja eriti kalastades, sest just seal tekivad kõige selgemad mõtted ja ka kõige paremad küsimused. Vesi peegeldab vahel rohkem kui peegel ise.*

Soovin vabaneda harjumusest... Tege-likult – ma ei soovigi vist millestki vabaneda. Kõik, mis on miinuseks, on kujunenud põhjusega ja ajaga. Need harjumused, nüansid ja isegi väikesed veid-

rused teevad minust selle, kes ma olen. Ilma nendeta ei oleks see „mina“ enam päris mina. Pigem õpin ennast paremini mõistma ja vajadusel ennast pehmemalt suunama – aga maha suruda ei taha ma midagi. Iseendaga tuleb ju hästi läbi saada. ☺

Kui sa ei elaks Eestis, siis missuguses riigis? *Kindlasti kuskil, kus on pikad valged päevad, soojad ilmad, meri lähedal ja inimesed võtavad elu vähe rahulikult. Hispaania lõunaosas näiteks – kus aeg voolab teisiti, kus vesi rahustab ja päike tervitab.*

Ma usun:

...et iga inimene kasvab oma tempos ja et õppimine ei lõpe siis, kui diplom on käes;

...et huumor päästab rohkem päevi kui kohv;

...naerata ja sulle naeratatakse vastu. ☺

Aiandusliidu üldkoosolek Räpina Aianduskoolis

10. aprilli lumisel hommikul täitis Räpina Aianduskool rõõmsa saginaga, sest just siin pidas Eesti Aiandusliit oma iga-aastast üldkoosolekut. Üritus tõi meie kooli kokku aiandusvaldkonna juhid ja liikmed üle Eesti, pakkudes ainulaadset võimalust tutvustada meie kooli tänapäevaseid lahendusi.

Kuigi koosoleku ametlik osa toimus kinniste uste taga, jätkus mõttevahetus hariduse tulevikust ka pärastlõunal. Külalistele avanes võimalus tutvuda meie kooli innovaatiliste lahendustega, näiteks mudelkasvuhoone klassis, kus õpetatakse kasvuhoone automaatikat.

Vestluses tööandjatega saime kinnitust, et selline praktiline oskus on tööturul väga hinnatud ja vajalik.

Erilist tähelepanu pälvis vertikaalriiulite juures toimuv projektõpe. Õpetaja Anu Käär tutvustas kahe õpilasgrupi projekte. Tööandjatele meeldis väga, et õppetöös kasutatakse meeskonnatööd ja projektipõhist lähenemist, mis aitab noortel arendada koostööoskusi ja loovust.

Pärast klassiruumi liiguti kasvukoonesse ja õppeaeda, kus õppeaja juht Tea Juhani andis põhjaliku ülevaate sealse

töö korraldusest.

Lõuna ajal muutus kooli fuajee aga tõeliseks maiuspalaks – Toivo Univer Polli aiandusuuringute keskusest korraldas seal meeleeoluka õunte degusteerimise. Maitsta sai nii tuntud sorte nagu 'Lobo' ja 'Katre' kui ka uusi aretisi.

Kokkuvõttes oli Aiandusliidu üldkoosolek meie koolile suurepärane võimalus näidata, kui mitmekesine ja tulevikku vaatav on aianduse õpe Räpinas.

Sigrid Kirotar, aianduse juhtõpetaja

Täiskasvanuharidus. Minu lugu

Hea lugeja, kas sa tead, et täiskasvanute haridusest on räägitud 90ndate lõpust alates? Üle 27 aasta! Et meil Eestis on lausa eraldi assotsiatsioon – ETKA Andras, kelle südameasi on tõsta elanike teadlikkust täiskasvanuharidusest? Mina, vahepeal päris mitu aega linnas elanud lihtne maatüdruk, enne aianduskooli tööle asumist ei teadnud! Jah, olin näinud tänavaruumis üleelusuurseid plakateid ja teleris reklaame, aga ma ei teadvustanud seda sõnumit, mida need kandsid.

Peale formaalharidusteed [siinkohal: gümnaasiumijärgne rakenduskõrgkool] tekkis klassikalises mõttes õppimisse paus. Läksin tööle. Peale elukohavahetust ja lapsega kodusoldud aega läbisin Töötukassa toel oma esimese koolituse – pikemaks ajaks koju jäänud väikelapseemade tööturule tagasi toomist toetav kursus, aga ka siis ma ei mõelnud sellest kui elukestvas õppes osalemisest, veel vähem täiskasvanuharidusest laiemalt.

Võimalik, et seesama Võru TTK tööturule tagasisuunamise koolitus oli see, mis süstis minusse vajalikul määral julgust, et ma saan hakkama! Kodusoldud aastatega olin sotsiaalsest elust jäänud mõnevõrra kõrvale; sealt leidsin ma inimesed, kellega jagasime sarnast hetkeolukorda, samu maailmavaateid, kellega sai ka peale koolitust suhelda! See oli koolitusele minemise ja sellega jätkamise lisaväärtus.

Mu uudishimu tärkas. Hakkasin tahtma teada saada väga erinevaid asju ... Uurisin ise raamatutest ja hiljem internetist. Olin alati avatud minema tööandja soovitatud erialastele täiendus-

koolitustele. Otsisin ise meelepärased kursused – nii tasuta kui tasulisi, lühemaid ja pikemaid. Motiivide heegeldamine. Klienditeeninduse alused. Paberlillede meisterdamine. Konfliktsete olukordade lahendamine klienditeeninduses. Rahvameditsiin. Looduslikud kehahooldustooted. Klassikaline massaaž. Canva. Väikeettevõtja raamatupidamine. Täiskasvanute koolitaja koolitus. Aroomimassaaž. Toitumisnõustaja, tase 5. Raamatuvaltimine. Makramee. Pärlitest käevõru. Jne. Jne.

Me oleme harjunud pidama õppes osalemiseks vaid üld- või kutsehariduses osalemist, äärmisel juhul täna juba ka tööalasel täienduskoolituskursusel käimist, aga mugavalt vähetähtsustame kõike muud – seda enamust, milles me kõik pea igapäevaselt osaleme. See, kui ma ise otsin netist lahenduse või võtan üle naabri hea praktilise soovitus. KÕIK LOEB!

Mina olen täna siin, kus olen ja see, kes olen, läbini vaid selle tõttu, mida ma olen elus õppinud! Minu õpitee on innustanud mind targemalt tahtma, teadlikumalt vastu võtma, enam andma ja veel rohkem õppima. Elukestvas õppes osalemine on minu loomulik olek. Juba hulk aastaid on mul õnn töötada Räpina Aianduskoolis täienduskoolituse osakonnas. Ja õnn eriti seetõttu, et mu ametikoht võimaldab mul aidata kaasa teiste inimeste unistuste ja soovide täitumisele, nende paremale hakkamasaamisele. Minu missioon tänaseks on toetada inimesi leidmaks oma tee. Tuginedes omaenda kogemusele – selgus saabub piisava taipamise tagajärjel ja taipamine oma-

korda piisava informatsiooni olemasolul läbi õppimise, teinekord päris ootamatu nurga alt. Et enda südameasja – õppimisvõimaluse viimise võimalikult paljude huvilisteni, käsi pisut veelgi pikendada, löön kaasa ka Andrase missiooni kandmisel osaledes Põlvamaa täiskasvanuhariduse tugigrupis, andes endast parima tõstmaks kaaskogukondlaste teadlikkust täiskasvanuharidusest ja selles osalemise võimalustest. Siit ka minu üleskutse: anna mulle teada, milliseid teadmisi oskusi sina vajad, millest puudust tunned, et oma töö- ja isiklikule elule väärtust lisada. Leiame koos lahendused! Selleks, et teil kõigil oleks toredam, värvikam olevik ja rahuldustpakkuvam tulevik.

Õnneks on vaja õppida!

Elina Oeslg, koolitusjuht

Mis tehtud ...

11.3	Mälumängu VI voor
13.3	Emakeelepäev
1.4	Algas uute õpilaste vastuvõtt
16.–17.4	Avatud uste päevad

... mis teoksil

22.–23.5	Koolisisene lilleseadevõistlus
29.5	Kevadball
5.5–1.6	Kevadine taaskasutusturg
16.–19.6	Kutse- ja lõpueksamid
20.6	Lõpuaktus

Aeg & Vaim
TEMPUS & SPIRITUS

Suur tänu kõigile, kes lehenumbri illumisele kaasa aitasid.

Ajaleht ootab kaastöid kulli.nommistu@aianduskool.ee

Väljaandja Räpina Aianduskool, Aianduse 6, Räpina 64505

Toimetaja Külli Nõmmistu Küljendaja Valdur Truija

Aprillikuu nali

Kaks kolleegi omavahel.

„Esmaspäeviti tunnen ma end nagu Robinson Crusoe.“

„Mis mõttes?“

„Reede järele igatsen!“